

Dyplomatyczny Obieżyświat. Odcinek 4: AUSTRIA

2021-10-01

Kraków jest zaprzyjaźniony z Wiedniem i Innsbruckiem. Niedawno, bo 29 czerwca br. podpisana została kolejna umowa o współpracy stolicy Małopolski i stolicy Austrii. W dzisiejszym odcinku naszego cyklu prezentujemy materiał przygotowany przez Konsulat Generalny Austrii w Krakowie.

K - jak krótka informacja o konsulacie

Niedługo po wydarzeniach „Jesieni Narodów”, 8 grudnia 1990 r. ministrowie spraw zagranicznych Alois Mock i Krzysztof Skubiszewski dokonali uroczystego otwarcia Konsulatu Generalnego Austrii w Krakowie na ulicy Św. Jana 12. Pierwszy Konsul Generalny Emil Brix, ze swoją energią, znanstwem sztuki oraz entuzjazmem dla Europy Środkowej, wciąż pozostaje w żywej pamięci wielu krakowian. Pod jego kierownictwem konsulat przeniósł się do swojej nowej siedziby w Willi Lewalskich na ul. Krupniczej 42. W zorganizowanym z tej okazji Świącie ulicy Krupniczej 15 maja 1994 r. w blisko 100 miejscach bawiły się dziesiątki tysięcy mieszkańców.

Święto ulicy Krupniczej 15 maja 1994 r. Fot.: Konsulat Generalny Austrii w Krakowie

W latach 2013-2019 Republikę Austrii reprezentował Honorowy Konsul Generalny Andrzej Tombiński. 28 stycznia 2020 r. Konsulat Generalny został ponownie otwarty w starej siedzibie przez Prezydentów RP Andrzeja Dudę i Austrii Alexandra Van der Bellena. Obejmuje swoją kompetencją terytorialną województwa: małopolskie, świętokrzyskie i podkarpackie. W ostatnich latach zmalało znaczenie aktywności konsularnej. Od 2019 r. pod kierownictwem Konsula Generalnego Philippa Charwatha w centrum działalności konsulatu znajdują się „public diplomacy” (aktywność w dziedzinie kultury, public relations) oraz kultura pamięci (Auschwitz-Birkenau).

R - jak rys historyczny kraju

Obszar Austrii jest zamieszkały od wielu tysięcy lat: świadczą o tym „Wenus z Willendorfu” - mająca ok. 25 000 lat figurka człowieka, uważana za jedną z najstarszych na świecie, kopalnia soli w Hallstatt (7 000 lat) oraz ruiny z czasów rzymskich. W 976 r. w źródłach pisanych po raz pierwszy pojawia się słowo „Ostarrichi” - łacińskie określenie Austrii. Wybór Rudolfa I Habsburga na króla niemieckiego w 1273 r. oraz jego zwycięstwo nad królem Przemysłem II Ottokarem w 1278 r. były brzemienne w skutki: Habsburgowie rządzą Austrią przez kolejne 640 lat. Osmanowie dwukrotnie stawali u bram Wiednia: w 1529 oraz 1683 r., kiedy to środkowoeuropejskie przymierze pod wodzą króla Jana III Sobieskiego zakończyło oblężenie miasta. Po zakończeniu wojen napoleońskich na Kongresie Wiedeńskim (wrzesień 1814 - czerwiec 1815) ustanowiono nowy porządek w Europie. W 1913 r. liczba mieszkańców Wiednia wynosiła 2,1 mln, było to więc piąte co do wielkości miasto na świecie, przez ówczesnych uważane za megamiasto, jak dziś mówimy o Mexico City czy Nowym Jorku. Upadek monarchii Habsburgów w 1918 r. okazał się dla Austrii katastrofą, zapoczątkował długi proces reorientacji i poszukiwania nowej tożsamości. Droga ta wiodła przez hiperinflację, wojnę domową,

austrofaszyzm, aneksję przez nazistowskie Niemcy oraz aliancką okupację aż do Traktatu Państwowego z 1955 r., po którym powoli zaczęło się konstituować neutralne, świadome własnej tożsamości państwo z silną gospodarką, które w 1995 entuzjastycznie przystąpiło do Unii Europejskiej.

„Staatsvertrag“: „Austria jest wolna!“ – minister spraw zagranicznych Leopold Figl na balkonie Pałacu Belvedere wraz z ministrami spraw zagranicznych czterech państw alianckich po podpisaniu Traktatu Państwowego w dniu 15 maja 1955. Austria odzyskuje pełną niezależność, alianci (również Związek Radziecki!) wycofują swoje oddziały.

Fot.: Konsulat Generalny Austrii w Krakowie

A - jak atrakcje turystyczne

Góry z przepięknymi pejzażami, miasta pełne historii i kultury, jeziora z krystalicznie czystą wodą, miasteczka nawiązujące do tradycji starożytnych...

Hallstatt. Fot.: Konsulat Generalny Austrii w Krakowie

Zimą czy latem, w Austrii każdy może znaleźć coś dla siebie. Najpopularniejsze atrakcje turystyczne to Pałac Schönbrunn, Pałac Belweder oraz katedra Św. Szczepana w Wiedniu, Twierdza Hohensalzburg oraz Pałac i ogrody Mirabell w Salzburgu, Stare Miasto w Grazu oraz Opactwo Benedyktynów w Admont (tam znajduje się największa biblioteka klasztorna na świecie!).

Miłośnicy sztuki z pewnością docenią możliwość obejrzenia zbiorów najświetniejszych muzeów jak choćby Albertina, Muzeum Historii Sztuki czy Muzeum Leopoldów w Wiedniu. Austria od lat mocno inwestuje w rozwój turystyki rowerowej: to setki kilometrów tras pozwalających łączyć sport i kulturę oraz poznawanie Austrii w całej jej różnorodności kulturowej i kulinarnej. Jedną z nich jest szlak śladami Mozarta, który obejmuje 450 km długości. O ofercie zimowej i całej infrastrukturze narciarskiej na światowym poziomie chyba nie ma potrzeby pisać...

Fot.: Konsulat Generalny Austrii w Krakowie

Więcej wskazówek i inspiracji dotyczących naszego przepięknego kraju można znaleźć w języku polskim na stronie internetowej www.austria.info/pl

K - jak kultura i kuchnia

Sznycel wiedeński, tort Sachera, strudel z jabłkami, Kaiserschmarrn (omlet cesarski). Kultura i kuchnia Austrii odzwierciedlają jej historię i położenie geograficzne: to zarówno surowy świat gór, jak i stolica Wiedeń, w której nastąpiło wymieszanie różnorodnych wpływów kulinarnych

wieloetnicznej monarchii habsburskiej.

Tort Sachera. Fot.: Konsulat Generalny Austrii w Krakowie

Znalazło to swoje odbicie również w języku: do dziś w Austrii używa się słów takich jak Kren (chrzan) czy Powidl (powidła). Wiedeńskie desery są słynne na całym świecie, a ich ilość jest trudna do określenia. W ostatnich 30-tu latach markę światową zyskały austriackie wina; obśmiewany niegdyś Grüner Veltliner stał się wręcz znakiem rozpoznawczym Austrii.

Czymże byłaby muzyka bez Wiednia? Haydn, Mozart, Beethoven, Schubert, Strauss, Mahler, Schönberg - ich wkład w rozwój muzyki jest nie do przecenienia. Tradycja ta jest podtrzymywana w jakże licznych salach operowych i koncertowych oraz na festiwalach. Młodzi muzycy odkrywają i na nowo interpretują motywy z muzyki ludowej. Niemal w każdej miejscowości istnieje chór i orkiestra dęta, w sezonie karnawałowym na tysiącach bali tańczy się do białego rana. Secesja Wiedeńska, Klimt, Schiele i Kokoschka - ich dzieła zachwycały świat i oddziaływały na wyobraźnię jeszcze długo po upadku monarchii.

„Pocałunek” Gustaw Klimt. Fot.: Konsulat Generalny Austrii w Krakowie

Podobnie jak muzyka, do austriackiej kultury przynależą też miłość do przyrody, wędrowek i sportów narciarskich, zaangażowanie w służbie ochotniczych jednostek straży pożarnej czy aktywność w kołach młodzieżowych.

O - jak osiągnięcia naukowe i gospodarcze

Austria wydała wielu laureatów Nagrody Nobla - zależnie od tego jak liczymy - to liczba między 16 a 22; są wśród nich m.in.: Bertha Suttner (Laureatka Pokojowej Nagrody Nobla w 1905 r.), Karl Landsteiner, który w 1900 r. odkrył grupy krwi czy Erwin Schrödinger, twórca mechaniki kwantowej. Trudno sobie dziś wyobrazić psychoanalizę bez Zygmunta Freuda; Joseph Schumpeter, Friedrich Hayek i Ludwig von Mises znacząco przyczynili się do rozwoju ekonomii politycznej. Wielu wybitnych naukowców było Żydami, w latach 30. XX w. musieli więc uciekać z kraju - to bolesna strata, której Austria po drugiej wojnie światowej długo nie mogła nadrobić.

Zygmunt Freud. Fot.: Konsulat Generalny Austrii w Krakowie

Dziś Austria to kraj zaawansowanych technologii. Większość powstających obecnie tuneli na świecie budowanych jest wedle nowej austriackiej metody budowy tuneli (NÖT). Liczne małe i średnie firmy z różnych branż należą dziś do światowych liderów rynku, bez których specjalistycznej wiedzy i produktów wiele osiągnięć byłoby nie do pomyślenia. O ile kryształ Swarovskiego, kieliszki Riedla czy wyciągi narciarskie Doppelmayra to marki znane na całym świecie, to nazwy niezliczonych małych firm znane są tylko specjalistom - określa się je mianem „hidden champions” (ukryci mistrzowie). W „kosmicznym mieście” Graz znajduje się tak wiele instytutów i firm, zajmujących się technologiami kosmicznymi, że właściwie nie ma misji kosmicznej, w której w jakiś sposób nie byłoby obecne austriackie know-how.

W - bo warto wiedzieć

Czy wiedzieliście, że...

- Austria składa się z dziewięciu krajów związkowych (prowincji). Jej stolicą jest Wiedeń z 1,9 mln mieszkańców
- w ostatnich 30 latach liczba ludności Austrii znacząco wzrosła z powodu imigracji – z 7,5 mln w 1989 r. do ponad 9 mln w 2022 r.
- obecnie mieszka w Austrii ok. 65 000 Polaków
- z Wiednia jest bliżej do Użhorodu na Ukrainie niż do Bregencji na zachodnim krańcu Austrii. Patrząc w linii wschód-zachód Austria jest bardzo „długa” (ok. 570 km), natomiast z północy na południe jest bardzo wąska – tylko 45 km w najwęższym miejscu (w Tyrolu).
- Austria ma największy obszar ekologicznych użytków rolnych w UE (25%).
- od wielu lat obszar lasów w Austrii zwiększa się i w niektórych miejscach jest tak zasobny jak w średniowieczu. To pozwoliło na przywrócenie wytępionych gatunków zwierząt jak np. wilki czy łosie (również z Polski).
- orzeł w austriackim herbie do dziś trzyma w szponach sierp i młot.
- w 2019 roku, przed pandemią, Austria ustanowiła nowy rekord ilości noclegów turystycznych (153 mln!) i jest w przeliczeniu na mieszkańca najliczniej odwiedzanym krajem na świecie.
- Wiedeń jest położony tak centralnie, że podróż do niemal wszystkich europejskich stolic nie przekracza dwóch godzin lotu. Samochodem Wiedeń znajduje się dokładnie w połowie drogi między Krakowem a Triestem.

Ważne linki:

Strona FB Konsulatu Generalnego Austrii w Krakowie: [Konsulat Generalny Austrii / Österreichisches Generalkonsulat Krakau | Facebook](#)

Strona FB Ambasady Austrii w Warszawie: [Ambasada Austrii / Österreichische Botschaft Warschau | Facebook](#)

Portal turystyczny Austrii: www.austria.info/pl

Wszystkie odcinki cyklu *Dyplomatyczny Obieżyświat* znajdziecie [TUTAJ](#)

**Magiczny
Kraków**